

ประวัติหลวงพ่อใสธรรม

โดยเสด็จ

พระราชกุศล

สร้าง

โรงเรียน

วัดใสธรรมารามวรวิหาร

(แปดริ้ว) อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คาถาพระเจ้า ๕ พระองค์ ของ หลวงพ่อโสธร แปดริ้ว

ตั้งนโม ๓ จบ แล้วว่าคาถานี้ทุกวันนี้จะ
ปลอดภัยร่มเย็นเป็นสุขตลอดชีวิต (อย่าทำ
ทุจริตใดๆ เลย)

“นะ ทรงฟ้า โมทรงดิน พุทธ ทรงสินธุ์
ธา ทรงสมุทร ยะ ทรงอากาศ พุทธังแคล้วคลาด
—ธัมมังแคล้วคลาด สังฆังแคล้วคลาด ศัตรูภัยพาล
วินาศสันติ ”

“นะกาโร กุกกุสันโธ สีโรหังเฒ โมกาโร
โกนาคะมะโม นานาจิตเต พุทธกาโร กัสสะโป
พุทโธ จะ ทะเวเนเต ธา กาโร ศรีศากกะยะมุณี
โคตะโม ยะกัณเณ ยะกาโร อะริยะะ เมตตรัยโย
ชีวหาทีเต ๕ จะ พุทธา นะมามิหัง ”

“ก่อนนอนสวดทุกวัน ไปไหนก็บอก
และสวดทุกวัน ปลอดภัยแคล้วคลาด”

กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนไว้ดังต่อไปนี้

จังหวัดฉะเชิงเทรา

เลขที่ ๑ กำแพงเมือง

ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๓ วันที่ ๕ ม.ค. ๒๔๙๗

ถึงสำคัญ ๑. ก่อด้วยอิฐถือปูน ก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๗

ด้านเหนือ ยาว ๓ เส้น

ด้านใต้ ยาว ๓ เส้น

ด้านทิศตะวันออก ยาว ๖ เส้น ๑๐ วา

ด้านทิศตะวันตก ยาว ๖ เส้น ๑๐ วา

รวมเป็นเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๒ งาน

หมายเหตุ เมืองฉะเชิงเทราเป็นเมืองที่สร้างในสมัยอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพื่อเป็นที่ระดมพลในเวลาสงคราม ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ หลังจากเสร็จศึกญวนแล้ว เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๗ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้กรมหลวงรักษารัตนเศรษฐ์ ออกไปสร้างกำแพงเมืองพร้อมบ่อน้ำประปาขึ้น ทั้งนเพื่อที่จะใช้เป็นเมืองเชื่อนขันท์กันพระนครทางด้านทิศตะวันออก ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบางปะกง คือฝั่งเดียวกับตัวเมืองนั่นเอง ภายในบริเวณกำแพงบ่อน้ำประปาขึ้นปัจจุบันนี้ใช้

เป็นเรือนจำประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ในกฎหมายเก่ากรุงรัตน-
โกสินทร์ต้นฉบับอยู่ในหอสมุดพระที่นั่งชื่อว่า “ฉะเชิงเทราะ”

เลขที่ ๒ วัดโสธร

ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๓ วันที่ ๕ ม.ค. ๒๔๔๗

สิ่งสำคัญ ๑. โบราณวัตถุภายในวัด

๒. มีขอบเขตเนื้อที่

ทิศเหนือ ยาว ๖ เส้น ๖ วา

ทิศใต้ ยาว ๕ เส้น ๑๐ วา

ทิศตะวันออก ยาว ๔ เส้น ๓ วา

ทิศตะวันตก ยาว ๓ เส้น ๑ วา

เป็นเนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๔๒ ตารางวา

หมายเหตุ วัดโสธร เดิมชื่อวัดหงส์ สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ตอนปลาย ต่อมาน้ำเซาะตลิ่งพังไป จึงได้ทำการสร้างขึ้นใหม่ ชื่อว่า
“วัดเสาธง หรือ เสาทวน” แล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นวัดโสธรภายหลัง
วัดนี้มีพระพุทธรูปโบราณสำคัญองค์หนึ่ง เรียกว่า “พระพุทธรโสธร”
หน้าตักกว้าง ๑.๖๕ เมตร สูง ๑.๔๘ เมตร ตามประวัติมีว่าได้ปาฏิหาริย์
ลอยน้ำมาเมื่อมาถึงน้ำวนใกล้วัดโสธร ก็ลอยวนอยู่ ประชาชนจึงได้
ทำพิธีอัญเชิญขึ้นมาจากน้ำแล้วนำไปประดิษฐานไว้ที่วัดโสธรจนทุก
วันนี้

หลวงพ่อพุทธโสธร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกาลงทรงพระราชมงคลเสกสมเด็จพระวชิร
ในพระราชพิธีเปิดงานนมัสการหลวงปู่ศุขและโรงเรียนวัดโศธร ฯ
วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

คำนำ

หนังสือประวัติหลวงพ่อบุญพระพุทธรุโสธร ที่ท่านถืออยู่
ทางวัดได้จัดให้พิมพ์ขึ้น เพื่อเผยแพร่แก่ท่านที่เคารพนับถือ
หลวงพ่อบุญได้ทราบประวัติ เพราะมีหลายท่านถามหาอยู่เสมอ
ประจวบกับเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้
เสด็จพระราชดำเนิน มาทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา
ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร ได้ทรงมีพระราชดำรัสสอบถาม
เรื่องโรงเรียนของวัดและจำนวนนักเรียน

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับแล้ว ได้พระราชทาน
เงินจำนวน ๕๕,๕๒๑.๐๐ บาท (ห้าหมื่นห้าพันห้าร้อยยี่สิบ
เอ็ดบาทถ้วน) ให้ผู้ดูแลวัดฯ ถวายมาไว้ที่วัดเพื่อให้ปรับปรุง
โรงเรียน ตั้งสำเนาหนังสือของกองมหาดเล็กสวนจิตรลดา
ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือแล้ว

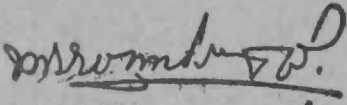
ดังนั้น ทางวัดจึงได้จัดการก่อสร้าง อาคารเรียน ขึ้นใหม่
ในเนื้อที่ของวัดที่ได้ขอไว้กว่า ๒๐ ไร่ อาคารหลังนี้กว้าง
๑๐.๐๐ ม. ยาว ๘๐.๐๐ ม. ๔ ชั้น ทั้งถ้ำน้ำใต้ดินลึก ๓ ม.
การก่อสร้างได้ค่อยทำค่อยไปเพราะไม่มีเงินก้อนใหญ่ ทางวัด
ได้จัดสร้างเองโดยมิได้ประมุข

(๒)

เมื่อเงินไม่พอสร้าง จึงจำเป็นต้องหาเงินจากท่านผู้มี
ศรัทธามานมัสการหลวงพ่อก่อน โดยได้จัดพิมพ์หนังสือประวัติ
หลวงพ่อก่อนออกจำหน่าย เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลร่วมกับเงิน
ที่ผู้ศรัทธามานมัสการหลวงพ่อบริจาคทุกวัน

หากท่านผู้ใดบริจาค โดยเสด็จพระราชกุศล ๓๐,๐๐๐
บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) จะนำเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อ
ขอพระราชทานพระทองคำหลวงพ่อโสทร ในคราวเสด็จเปิด
โรงเรียนด้วย

วัดโสธรวราราม วิทยาการ

(พระพรหมพิริยวงษ์)
เจ้าอาวาสวัดโสธรวราราม วิทยาการ

ที่ พว.๐๐๐๓/๓๓๘

กองมหาดเล็ก สวนจิตรลดา

๑๗ มิถุนายน ๒๕๐๙

เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจำนวน ๙๕,๙๒๑ บาท

เรียน พล.ต.ท. พิชัย กุลละวณิชย์

ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล วิสาขบูชา ณ วัดโสธรวราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ศกนี้ ได้มี ผู้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล รวมทั้งสิ้น ๑๑๗,๑๒๑ บาท ซึ่งในจำนวนนี้ ผู้ทูลเกล้าฯ ถวายได้แสดงความจำนงค์ขอให้พระราชทาน แก่สภาภาษาไทย ๒๑,๒๐๐ บาท จึงเหลือเงินอยู่อีก ๙๕,๙๒๑ บาท

ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ทางวัดโสธรวรารามมีความ ประสงค์ที่จะซ่อมแซมและปรับปรุงโรงเรียนของวัด จึงทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินจำนวน ๙๕,๙๒๑ บาท นี้แก่วัดโสธร วรารามเพื่อให้ซ่อมแซมและปรับปรุงโรงเรียนดังกล่าว และเป็นอนุสรณ์ ในการที่ได้เสด็จฯ จ. ฉะเชิงเทรา

ฉะนั้นจึงขอส่งเงินจำนวน ๙๕,๙๒๑ บาท (เก้าหมื่นห้าพันเก้าร้อยยี่สิบเอ็ดบาทถ้วน) มาพร้อมนี้ เพื่อได้โปรดดำเนินการตามพระราชประสงค์ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพูนเทพ ไกรฤกษ์)

ประจำสำนักพระราชวังพิเศษ

รักษาราชการในตำแหน่งหัวหน้ากองมหาดเล็ก

ที่ รล. ๐๐๐๒/๒๔๘๑

สำนักราชเลขาธิการ

๗ สิงหาคม ๒๔๘๑

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญพระปรมาภิไธยย่อ
ภ.ป.ร. ประดิษฐานที่หน้าบันโรงเรียนวัดโสธร
นมัสการ เจ้าอาวาสวัดโสธรวรารามวรวิหาร
อ้างถึง ลิขิตที่ ๓๐๗/๒๔๘๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๔๘๐

ตามที่พระคุณท่าน ขอนำความกราบบังคมทูลพระ
กรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต อัญเชิญพระปรมาภิ-
ไธยย่อ ภ.ป.ร. เพื่อประดิษฐานที่หน้าบันของอาคารโรงเรียน
วัดโสธร ซึ่งทางวัดได้จัดสร้างขึ้นใหม่ด้วยเงินที่ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ พระราชทาน รวมกับเงินของวัดและเงินที่
ประชาชนบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศล และขอพระราชทาน
อาคารเรียนหลังที่สร้างขึ้นใหม่นี้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่
หัว ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลี
พระบาท แล้ว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้อัญเชิญ
พระปรมาภิไธยย่อ ประดิษฐานที่หน้าบันอาคารของโรงเรียนวัด
โสธรที่สร้างขึ้นใหม่นี้ได้

(หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล)

กองการในพระองค์

ราชเลขาธิการ

พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก

เจ้าอาวาสวัดสุทัศน์เทพวราราม

เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี

กำลังถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในงานเสด็จพระราชดำเนินพระราชมงคลวิสาขบูชา

๓ มิถุนายน ๒๕๐๙

ที่ รด. ๐๐๒๒/๒๕๕๑

สำนักเลขาธิการ

๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง พระราชทานชื่อโรงเรียน

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดโสธรวรารามวรวิหาร

อ้างถึง ถิษิตที่ ๓๕๕/๑๕๑๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑

ตามที่พระคุณท่าน ขอให้นำความกราบบังคมทูล
พระกรุณา ขอพระราชทานชื่อโรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร
ที่ได้จัดสร้างขึ้นใหม่ด้วยเงินที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
ราชทาน รวมกับเงินของวัด และเงินที่ประชาชนบริจาคโดย
เสด็จพระราชกุศล ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

นำความกราบบังคมทูล พระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลี
พระบาทแล้ว โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อว่า “โรงเรียน
วัดโสธรวรารามวรวิหาร”

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

(หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล)

ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ กำลังทรงปลูกทองหลวงพ่อโสธร
ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร ๓ มิถุนายน ๒๕๐๙

๗ พณ ๗ พลเอกประภาส จารุเสถียร รองนายกรัฐมนตรี
กำลังปิดทองหลวงพ่อพุทธโสธร จังหวัดฉะเชิงเทรา

พระเครื่องรางของขลัง

ของ

หลวงพ่อโสธร

ภายในพระอุโบสถ ทางวัดจัดให้มีพระเครื่องรางของ
ขลังและพระบูชาขนาดต่าง ๆ ซึ่งได้ทำพิธีปลุกเสกแล้ว มีไว้
ให้ประชาชนผู้เลื่อมใสในหลวงพ่อ และมีไว้ให้เลือกหลาย
สิบชนิด ทางวัดไม่เคยนำออกไปจำหน่ายที่ไหนเลย นอก
จากมีในพระอุโบสถแห่งเดียวเท่านั้น

นอกจากนี้ หอการค้าทางวัดจัดไว้สำหรับรับรอง
ประชาชนผู้มานมัสการก็มีในกำแพงแก้วแห่งเดียวเท่านั้น ไม่
เคยนำออกไปขายข้างนอกเลย

ท่านผู้ศรัทธาเคารพเลื่อมใสในหลวงพ่อโสธร ส่วน
มากจะได้รับความปลอดภัย แม้โรคภัยไข้เจ็บหลวงพ่อก็
สามารถบำบัดให้หายได้ ประชาชนจึงได้พากันหลั่งไหลมา
ทุกวันไม่ขาด ข้อสำคัญขอให้เคารพสักการะและนับถือจริงๆ
แล้ว เป็นรับรองได้ว่าสำเร็จประโยชน์แน่นอน

ประวัติ หลวงพ่อโสธร

อินบุญญาบาลมีอกินหารความศักดิ์สิทธิ์อิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์เป็นสิ่งมหัศจรรย์ใคร ๆ จะปฏิเสธเสียไม่ได้เลย และจะแข่งขันให้เท่าเทียมกันนั้นได้ยาก จะมีได้บ้างก็เป็นบางสถานที่บางท่านบางคน ทั้งยังเป็นสิ่งที่เหนือเหตุผลของการพิสูจน์ดังที่พระพุทธองค์ตรัสว่าสิ่งมหัศจรรย์นี้มันเป็นอินโดยิโอร ๆ ไม่ควรคิดค้นคว้าหาเหตุผล

ความศักดิ์สิทธิ์อกินหาร จะบันดาลให้เกิดมีเฉพาะแก่ผู้มบุญวาสนาและผู้เลื่อมใสนับถือเชื่อมั่นเท่านั้น หลวงพ่อโสธร องค์หนึ่งทรงอานุภาพศักดิ์สิทธิ์อกินหาร เป็นปูชนียะควรแก่การสักการะเคารพบูชายิ่งนัก

พระพุทธโสธร หรือเรียกกันสามัญทั่วไปว่า หลวงพ่อโสธร เป็นพระทรงอานุภาพศักดิ์สิทธิ์ เป็นมิ่งขวัญของชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นที่รู้จักเคารพบูชาของประชาชนทั่วประเทศ หลวงพ่อโสธรเป็นพระรูปปางสมาธิหน้าตักกว้าง ๓ ศอก ๕ นิ้ว เป็นพระพุทธรูปพอกปูนลงรักปิดทอง พระเนตรเนอบนบสนิฉานช้าง หรือเรียกกันสามัญว่า พระลาว

หายกัน ๓ องค์ ลอยล่องเข้ามาจากเมืองเหนือและในจำนวน
พระ ๓ องค์นั้น ได้อัญเชิญประดิษฐานไว้ที่วัดหนึ่งองค์คือ
หลวงพ่อโสทร แต่ปางหลังครั้งก่อนหลวงพ่อโสทรจะมีชื่อ
อย่างไรไม่มีใครทราบ เมื่อได้พระพุทธรูปหล่อมาไว้บูชาจาก
จำนวน ๓ องค์นั้นแล้ว ก็มีความเห็นว่าวัดนั้นขอเรียก
ไม่แน่นอน จึงพร้อมใจกันเปลี่ยนชื่อวัดเสียใหม่ว่า “วัด
โสทร” อันความหมายว่าวัดพระ ๓ องค์พี่น้องร่วมอุทรเดียวกัน
เมื่อเปลี่ยนชื่อว่า “โสทร” แล้ว หมู่บ้านและคลอง
ที่ชนกับวัดก็ได้นำตามวัดไปด้วย เดิมทีเดิมนั้นใช้
ตัวหนังสือเขียนว่า “โสทร” ไม่ได้เขียนว่า “โสทร” ดัง
ปัจจุบันนี้ แต่เนื่องด้วยพระที่ได้มา คือ หลวงพ่อโสทร
นั้น มีอานุภาพความศักดิ์สิทธิ์เป็นที่ปรากฏและรูปทรงสวย
งามมาก จึงได้เขียนและใช้ชื่อวัดว่า วัดโสทร ซึ่งหมายความว่า
วัดพระศักดิ์สิทธิ์มาจนทุกวันนี้ คำว่า โสทร นี้ มีอาจารย์
ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า เป็นนามศักดิ์สิทธิ์ (โส) เป็น
อักษรสำเร็จรูปป้องกันสรรพทุกข์โรคภัยทั้งปวง (ธ)
เป็นปัญชนะอำนาจมืดบอดเขานาภาพ (ร) เป็นอักษรมน
นิยมเป็นที่ชื่นชมของเทวดาและมนุษย์

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระ
 ยาวชิรญาณวโรรสสมเด็จพระสังฆราชเจ้า เสด็จมาตรวจการ
 คณะสงฆ์ที่วัดโสมรทรงสนธิฐานไว้ว่า ผู้ที่ให้อำนาจนี้ไม่ใช่
 คนที่ไม่รู้ เพราะเป็นนามที่ไพเราะทั้งแปลก็ได้อรรถนัย
หลวงพ่โสมร มาประดิษฐานอยู่ที่วัดโสมรนานเท่าใด สมัย
 พ.ศ.ใด ไม่มีใครทราบแน่นอน พอจะมีเค้าตามคำบอกเล่า
 อันเกี่ยวโยงถึงหลวงพ่โสมรที่วัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม
 ตามประวัติหลวงพ่โสมรที่วัดบ้านแหลมกับหลวงพ่โสมรล่อนนํ้า
 มาด้วยกันและเป็นพี่น้องกัน และชาวบ้านแหลมได้อุปัชฌาย์
 หลวงพ่โสมรที่วัดบ้านแหลมขึ้นจากนํ้าเมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๐ จึงคาด
 คะเนว่าหลวงพ่โสมรมาประดิษฐานอยู่ที่วัดโสมรราว พ.ศ. ๒๓๐๐
 หรือก่อนนั้นก็ไม่แน่ว่า ประวัติความเป็นมาของหลวงพ่
 โสมรนี้มีผู้เล่าสืบ ๆ กันมาหลายกระแส ได้สอบถามผู้เฒ่า
 ผู้แก่หลายท่าน ซึ่งท่านผู้นั้นได้รับฟังจากบรรพบุรุษเล่าให้ฟัง
 ต้องกันว่า หลวงพ่โสมรล่อนนํ้ามา มีคำปรารภว่า ล่วงกาล
 นานมาแล้วยังมีพระพี่น้องชายสามองค์อยู่ทางเมืองเหนือ มี
 อิทธิปาฏิหาริย์แสดงฤทธิ์ ได้อภินิหารล่องลอยตามแม่น้ำมา
 จากทิศเหนือเพื่อให้คนทางทิศใต้ได้เห็น ในที่สุดมาหยุดอยู่ที่

แม่น้ำบางปะกง ที่ตำบลสัมปทวน และแสดงปาฏิหาริย์ลอย
น้ำ และทวนน้ำได้ทั้งสามองค์ ประชาชนชาวสัมปทวนได้
พบเห็น จึงช่วยกันเอาเชือกพรวนมัลลาลงไปผูกมัดที่องค์พระ
พุทธรูปทั้งสามองค์นั้น แล้วช่วยกันฉุดลากขึ้นฝั่งด้วยจำนวน
ผู้คนประมาณ ๕๐๐ คนก็ฉุดขึ้นไม่ได้ เชือกขาดไม่สำเร็จตาม
ความประสงค์พากันเลิกไป ครั้นแล้ว พระพุทธรูปหล่อทั้ง
สามองค์ก็จมน้ำหายไป สถานที่พระสามองค์ลอยน้ำและทวน
น้ำได้จนเลยให้ชื่อว่า “สามพระทวน” ต่อมาเรียกว่า “สัมป
ทวน” ได้แก่แม่น้ำหน้าวัดสัมปทวน อำเภอเมือง จังหวัด
ฉะเชิงเทรา ทุกวันนี้ ต่อจากนั้นพระทั้งสามองค์ก็ลอยตาม
แม่น้ำบางปะกง เลียบผ่านหน้าวัดโสธรไปถึงทุ่งน้ำไ้วัดโสธร
แสดงฤทธิ์สุดซึ้งให้ชาวบ้านบางนั้นเห็น ชาวบ้านได้ช่วยกัน
ฉุดขึ้นฝั่งทำนองเดียวกับชาวสัมปทวนแต่ก็ไม่สำเร็จ จึงเรียก
หมู่บ้านและคลองนั้นว่า “บางพระ” มาจนทุกวันนี้ จากนั้น
พระพุทธรูปทั้งสามองค์ก็ได้แสดงฤทธิ์ ลอยทวนน้ำวนอยู่ที่หัว
เลี้ยวตรงกองพันทหารช่างที่ ๒ จังหวัดฉะเชิงเทรา และแสดง
ปาฏิหาริย์จะเข้าไปในคลองเล็กๆตรงข้ามกองพันทหารช่างนั้น
สถานที่พระลอยวนอยู่นั้นเรียกว่า “แหลมหัววน” และคลอง

นั้นได้นำมาทดลองสองพี่น้อง(สองพี่น้อง)หลังจากนั้น องค์
ฟ้าใหญ่ ได้แสดงอิทธิปาฏิหาริย์ไปลอยอยู่ในแม่น้ำเจ้าพระยา
ตอนสามแสน ประชาชนประมาณสามแสนคนช่วยกันนุด
อาราธนาขึ้นฝั่งก็ไม่สำเร็จ แล้วล่องเลยไปสุดชนที่ถ้ำน้ำแม่
กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ประชาชนชาวประมงอาราธนา
ขึ้นประดิษฐานอยู่วัดบ้านแหลม ทุกวันนี้เป็นที่บูชาบันทึ
กันว่าเป็นพระศักดิ์สิทธิ์เท่าๆ กับหลวงพ่อโสธร ส่วนองค์
สุดท้ายล่องลอยไปสุดชนที่วัดบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
และชาวบางพลีได้อัญเชิญประดิษฐานอยู่ที่วัดบางพลีใหญ่ ใน
อำเภอบางพลีก็ปรากฏว่ามีผู้คนเคารพนับถือมาก พระพุทธรูป
หล่อองค์กลางนั้นคือหลวงพ่อโสธร เมื่อลอยมานานมาจาก
หัวเวียดกล้าวแล้ว มาสุดชนที่หน้าวัดโสธร กล่าวกันว่า
ประชาชนจำนวนมากทำการนุดลากขึ้นไม่สำเร็จ แต่ได้มีอา-
จารผู้หนึ่งมีความรู้ทางไสยศาสตร์ ทำพิธีตั้งศาลเพียงตาบวง
สรวง แล้วเอาด้ายสายสิญจน์คล้องกับพระหัตถ์หลวงพ่อโสธร
อัญเชิญขึ้นมาบนฝั่ง นำไปประดิษฐานในวิหารสำเร็จตามความ
ประสงค์ แล้วก็จัดให้มีการฉลองสมโภชและให้ท่านหลวงพ่
ว่า หลวงพ่อโสธร องค์หลวงพ่อโสธรจึงในสมัยที่ได้มา

เดิมนั้นเป็นพระพุทธรูปหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ปางสมาธิเพ็ชร
หน้าตักกว้างสองศอก หางสวยงาม ต่อมาพระสงฆ์ในวัดเห็น
ว่ากาล^๑ผ่านไปภายหน้า ผู้ชนที่มัวแต่หาและโลภะแรงกล้ามี
อริยาศัยเป็นบาปลามกหมดศรัทธาหาความเลื่อมใสมิได้ จัก
นำเอาไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวเสีย ไม่เป็นการปลอดภัย จึง
พอกปูนเสริมให้ใหญ่หุ้มองค์จริงไว้ภายใน ดังปรากฏใน
ปัจจุบันนี้

สถานที่ตั้งวัดโสธรตั้งอยู่ในสมัยแรกนั้น ทางบกเป็น
ป่าหมู่บ้านน้อย การคมนาคมไม่สะดวก เมื่อหลวงพ่อก
ประดิษฐานอยู่ที่วัดโสธรแล้ว ประชาชนชาวเรือรู้จักนับถือ
กันมาก เพราะการไปมาสะดวกกว่าทางบกมีเรือไปมาไม่ขาด
ชาวเรือค้าขายนับถือว่า ถิ่นออกขอต่อหลวงพ่อโสธรแล้ว
สินค้าก็จะซื้อขายคล่องเป็นเหตุให้เรือแพที่ผ่านไปมา
ในแม่น้ำ พอถึงตรงโบสถ์หลวงพ่อโสธรรู้จักเอาในแม่น้ำ
ซึ่งนับถือว่าเป็นนามนต์หลวงพ่อดมบ้างลูบศีรษะบ้างล้างหน้า
และประพรมเรือและสินค้าในเรือ ดังได้เห็นกันอยู่ทุกวันนี้
ส่วนทางบกประชาชนรู้จักนับถือยังไม่แพร่หลาย เพราะกา
คมนาคมไม่สะดวกดังกล่าวแล้ว ครั้นต่อมาการคมนาคมติดต่อ
สะดวกขึ้น ทางบกจึงมีผู้คนไปนมัสการมากขึ้น ผู้ใดเจ็บป่วย

ก็มาขอความคุ้มครองจากหลวงพ่อโสธร และได้ผลสมความ
ปรารถนาเป็นส่วนมาก กิตติศัพท์ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อ
โสธรได้แผ่ไพศาลไปในถิ่นต่าง ๆ มูลเหตุที่มั่งนสมโภชขึ้น
นั้นเล่ากันว่า สมัยหนึ่ง บ้านโสธรเกิดทุกข์ภัยภัยข้าวขาด
หมากแพง ฝนแล้ง ข้าวกล้าในนา ผลไม้ในสวนเหี่ยวแห้ง
สัตว์พาหนะเกิดโรคระบาด ผู้คนทั้งเด็กและผู้ใหญ่เป็นโรค
ผดผื่นทั่วตัวล้มเจ็บลงตามกัน ผู้คนพอหนีไปได้ก็ทิ้งบ้าน
เรือนทรัพย์สินสมบัติหนีเอาตัวรอด ผู้ป่วยไปไม่ไหวก็นอนรอวัน
เป็นวันตายของตนอยู่ ในกาลครั้งนั้น ยังมีบุรุษหัวหน้ำครอบ
คิ้วหนึ่งได้เกิดโรคนี้ เมื่อไม่มีคนเป็นที่พึ่งก็หันเข้าหาพระ
สรีระที่พึ่งพำนัก จึงไปนมัสการอธิษฐานบิณฑบาต ขอความ
คุ้มครองรักษาจากหลวงพ่อโสธรในวิหาร รับเอายาดีจากหลวง
พ่อมา ๓ อย่าง คือ ขี้รูป ๑ ดอกไม้เหี่ยวแห้งที่บูชาแล้ว ๑
และอธิษฐานหยดเทียนขี้มน้ำมูกจากหลวงพ่อ แกะเอามา
ต้มกินทำอาบทั่วสรรพางค์กาย ปากฎว่าได้ผลสมความ
ปรารถนาโรคหายปกติ ด้วยความดีใจที่โรคหายสมประสงค์
จึงจัดให้มีการสมโภชแต่ปลดถวายหลวงพ่อ แต่นั้นมาก็มี
ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อกีแพร่สะพัดไปในถิ่นต่าง ๆ กว้าง
ขวางมากขึ้น จนเป็นที่เลื่องลือว่าหลวงพ่อสักดิ์สิทธิ์ ผู้ใด

ปรารถนาสิ่งใดที่ชอบธรรมท่านก็ประสิทธิ์ประสาทให้สมประสงค์ การสมโภชและแก้บังจันจน ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

พระบรมราชวินิจฉัยเกี่ยวกับหลวงพ่อโศก
ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ เมื่อคราวเสด็จประพาสเมือง
ฉะเชิงเทรา ๒๔๕๖ ไว้ดังนี้

กลับมาแวะวัดโศก ซึ่งกรมหลวงดำรงคิด
แปลว่ายะโสธรจะให้เกี่ยวข้องแก่การที่ได้สร้าง
เมื่อเสด็จกลับจากไปตีเขมรแผ่นดินพระบรม-
ไตรโลกนารถหรือเมื่อใดนั้นแต่เป็นที่สงสัยด้วย
เห็นไม่ถนัด พระพุทธรูปทำด้วยศิลาแลงทั้งนี้
องค์ที่สำคัญว่าเป็นหมอดินนั้น คือองค์ที่อยู่กลาง
ดูรูปก็และเอาจมเป็นท่านองเดียวกับพระพุท-
ธรูปเทวปฏิมากร แต่ตอนบนกลายเป็นผู้มีอยู่ที่
ไปขึ้นว่าล่อนน้ำมากก็เป็นความจริง ๒๒๒
เป็นศิลาจะไม่ได้ทำในที่นี้

อานุภาพความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อโสธรมีมากเหลือ
ที่จะเล่าสู่กันฟังให้หมดได้ เพราะหลวงพ่อโสธรเป็นต้นโพธิ์
ต้นไทรอันใหญ่ให้สรรพสัตว์ได้พำนักอาศัย หลวงพ่อเป็น
ร่มใหญ่กางกั้นสรรพภัยอันตรายความเดือดร้อนรำเคี้ยว ให้
สรรพสัตว์อยู่เย็นเป็นสุข เป็นแพทย์วิเศษพยาบาลผู้อาพาธ
ให้หายขาดไม่กลับเป็น เป็นสระที่พึ่งพิงของหมู่บริษัทผู้ถูก
ภัยคุกคาม เป็นนียบ่อนบุญกุศลของทวยศหาภิภาให้แผ่หาบุญ
กุศล เป็นหมอดูพยากรณ์ทายโชคชะตาเวรสนาทั้งอดีตอนาคต
และปัจจุบันให้ทุกท่านผู้ต้องการทราบ หลวงพ่อเป็นสัพพัญญู
สำเร็จทุกวิชา ทุกอย่างทั้งทางโลกและทางธรรม เป็นบรมครู
ของเทวดาและมนุษย์ไม่มีผู้ใดยิ่งไปกว่า หลวงพ่อ

เจ้าอาวาสวัดโสธรวรารามวรวิหาร

วัดโสธรวรารามวรวิหารเป็นวัดใหญ่วัดหนึ่ง เพราะมี
หลวงพ่อโสธรที่ศักดิ์สิทธิ์ มีคนทั่วโลกพากันยกย่องเคารพ
นับถือ ไปมากราบไหว้เป็นประจำอยู่ทุกวัน ทั้งตังฆานานจน
ไม่มีใครทราบว่ตังมาแต่เมื่อใด ตามพงศาวดารว่ตังสมัย
กรุงศรีอยุธยา ก็คงจะมีสมภารนับร้อย เพราะวัดตังมาเป็น
ร้อย ๆ ปีมาแล้ว แต่ไม่มีใครทราบประวัติและจดจำไว้ จึง
ไม่มีใครทราบแน่ชัดว่มีสมภารมาแล้วกี่องค์ แต่ที่ทราบและ
จำกันได้นั้นมีนามดังต่อไปนี้ คือ

๑. พระอาจารย์อัน เป็นสมภารแต่ปี ๒๔๐๕ ถึงปี
พ.ศ. ๒๔๑๒ รวมระยะครองวัด ๘ ปี

๒. พระอาจารย์จู่ เป็นสมภารแต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๒
ถึงปี พ.ศ. ๒๔๑๘ รวมระยะครองวัด ๗ ปี

๓. พระอาจารย์ปาน (หลวงพ่อบาน) เป็นสมภาร
แต่ปี พ.ศ. ๒๔๑๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๐ รวมระยะครองวัด
๓๒ ปี

๔. พระอาจารย์เกิด เป็นสมภารแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๐
ถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๘ รวมระยะเวลาคครองวัด ๘ ปี

๕. พระอาจารย์หลิน เป็นสมภารแต่ปี พ.ศ. ๒๔๕๘
ถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๒ รวมระยะเวลาครองวัด ๒๔ ปี

๖. พระอาจารย์กาด (รักษาการ) เป็นสมภารแต่ปี
พ.ศ. ๒๔๘๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๔ รวมระยะเวลาครองวัด ๓ ปี

๗. พระครูอุทุมมสมณคุณ (กิมซุ่น) เป็นสมภารแต่ปี
พ.ศ. ๒๔๘๔ ถึงปี พ.ศ. ๒๔๘๘ รวมระยะเวลาครองวัด ๔ ปี

๘. พระราชเขมากร (ก่อ) เป็นสมภารแต่ปี พ.ศ.
๒๔๘๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๖ รวมระยะครองวัด ๑๘ ปี

๙. สมเด็จพระวันรัต (ปุ่น) เป็นสมภารแต่ปี พ.ศ.
๒๕๐๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมระยะเวลาครองวัด ๑ ปี

๑๐. พระพุทธิรังสี (เจียม กุลละวณิชย์) เป็นสมภารแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๘ รวมระยะเวลาครองวัด ๑ ปี

๑๑. พระราชพุทธิรังษี (เจียม กุลละวณิชย์) เป็นสมภาร
แต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๔ รวมระยะเวลาครองวัด ๗ ปี

๑๒. พระเทพคุณาธาร (เจียม กุลละวณิชย์) เป็น
สมภารแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

เพียงที่จำได้จากปากประชาชนก็ ๙ องค์ และท่าน
เหล่านั้นก็มรณภาพไปหมดแล้ว

■ การเสี๑งเข๑ยม๑ข๑ท๑ม๑ไม๑คว๑ไม๑ง๑า ■

ม๑ว๑เสี๑งท๑ย๑ท๑ถ๑ก๑น๑ด๑ง๑น๑ ต๑ง๑ว๑ ผู้เสี๑งท๑ย๑ส๑น๑ตัว
เข๑ยม๑ข๑ได้๑ห๑ม๑ย๑เล๑ห๑น๑ง๑ะ๑ถ๑ย๑ไ๑ด๑แล้ว ผู้เสี๑ง๑ก็๑อ๑ธิ๑ฐ๑าน๑ถ๑ม๑
ห๑ล๑ง๑พ๑อ๑ว๑ ห๑ม๑ย๑เล๑ห๑น๑ห๑ล๑ง๑พ๑อ๑จะ๑ให้๑ห๑ไ๑ไม๑ แล้ว๑โย๑น๑ไม๑
คว๑ไม๑ห๑ง๑ย๑ ๒ ช๑น๑ล๑ง ถ้า๑ไม๑น๑น๑ห๑ง๑ย๑ท๑ง ๒ ห๑ม๑ย๑ร๑ู๑ว๑ ฟ๑รี
เป๑ล๑า (ห๑ว๑เร๑ะ) ผู้เสี๑งท๑ย๑ต๑อง๑ส๑น๑ตัว๑ก๑ไ๑ห๑ม๑ เมื่อ๑ได้๑เล๑ย๑ไ๑ด๑
แล้ว๑ก็๑โย๑น๑ไม๑ค๑ู๑อ๑ก๑ ถ้า๑ไม๑น๑น๑คว๑ว๑ท๑ง ๒ ก็๑ห๑ม๑ย๑คว๑ม๑ว๑ห๑ล๑ง
พ๑อ๑ไม๑ให้๑ห๑ร๑อ๑ไม๑ไ๑เลข๑ข๑ง๑ผู้เสี๑งท๑ย๑ ผู้เสี๑งท๑ย๑ต๑อง๑ส๑น๑ตัว
ไ๑ห๑ม๑อ๑ก๑ ค๑ร๑ว๑น๑ได้๑เล๑ย๑แล้ว เสี๑ง๑ไม๑ค๑ู๑อ๑ก๑ ถ้า๑ไม๑น๑น๑คว๑ว๑อ๑น
ห๑ง๑ย๑อ๑น๑ห๑ม๑ย๑คว๑ม๑ว๑ห๑ล๑ง๑พ๑อ๑ให้๑แล้ว คือ เป็น๑เลข๑เข๑ยม๑ข๑
ข๑ง๑ผู้เสี๑งท๑ย๑ ผู้เสี๑งท๑ย๑ก็๑ต๑ว๑จ๑ดู๑ค๑ำ๑ท๑น๑ย๑ค๑า๑ม๑ไ๑บ๑เข๑ยม๑ข๑
ได้๑คว๑ม๑ว๑อ๑ย๑ไ๑ว๑ ถ๑อ๑ว๑ก๑ำ๑ท๑น๑ย๑น๑น๑ม๑น๑น๑แล้ว ๑

เพลงพ่อช่วย

ลูกหลวงพ่อเจ็บไข้หรือได้ป่วย

หลวงพ่อช่วยแก้หายคลายทุกหน

แสนประเสริฐพิษรับแก้ائبจน

ทั่วหลบลลือกกันอุ้หุแทบพึง

บ้างก็ปลากาพนันเรื่องข้าต่อ

ขอหลวงพ่อและแก่นจันทน์มดขลัง

ทั่ววิควหายไข้ป่วยช่วยระวี

ชวานาขังจะกลกล้าหานมด

พวกชวานาชาวสวนทุกถ้วนหน้า

ต่างวันทาขอให้มีทวีผล

ได้สมมาดปราณนามาทุกคน

ตลอดจนบังกันภยันตราย

ไม่บุตชอบบุดุสทุที่รัก

แจ้งประจักษ์เกิดบุตรจรจุตหมาย

ขอบุตรหญิงได้หญิง ขอบุตรชายได้ชาย

ได้สืบสายนามสกุลประยูรวงศ์

ลูกหลวงพ่อโสภานันท์หมด

ให้เขาหมดท่านไม่ห้ามปาสก

ยังเหลือแต่หลังอ ๆ คอไม่ตรง

ท่านก็คงเลียงไว้ไม่ให้เกย

มีบุรุษหญิงนางสาวเขามาขอ

ถามหลวงพ่อดีสงทาบรายลูกเข

ชายขอหญิงมีมิ้วไว้ขีดเขย

เขาเคยเลียงคว่ำหงายไม้สองอัน

คนมาขอนามันตัววันยังค่ำ

บ้างกระทานป่นยักตัวสั้น

เขาเลียงโซคร้ายดีทุกวี่วัน

นางช่วยกันตั้งอุทิศบลิศทอง

หญิงตั้งค้ำกั้วกันกำหนดทศมาส

ปะชาชาญ์ไทยจีนทั้งสิ้นผอง

ไปขอน้ำสะเดาได้สมใจปอง

ต้องปัดทองบลบานเรื่องกาบุญ

บลสัสมาอาชั่วพระจึงช่วยอุดหนุน

บลเจ็บป่วยคุณพ่พุทธช่วยอุดหนุน

บลเรื่องบาปหยาบช้าการทารุณ

ไม่ให้คุณเกิดโทษไม่ไปปราน ๓

งานเทศกาลขึ้นบันไดการหลวงพ่อโสธร

หลวงพ่อโสธร เป็นพระที่ศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง มีอภินิหาร มีประชาชนพุทธบริษัทและเทศ พากันหลั่งไหลไปนมัสการทุกวันไม่ขาด ถ้าเป็นวันเสาร์อาทิตย์หรือวันหยุดอื่น ๆ ประชาชนยิ่งพากันไปมากกว่าวันธรรมดา ยิ่งในวันเทศกาลด้วยแล้ว ประชาชนพากันหลั่งไหลไปนับจำนวนแสน งานปีของหลวงพ่อโสธรนั้นมีประเพณี ๓ ครั้ง ตามลำดับดังนี้

๑. ครั้งแรก งานวันเกิดของหลวงพ่อโสธร

กลางเดือน ๕ มีงาน ๓ วัน ๓ คืน

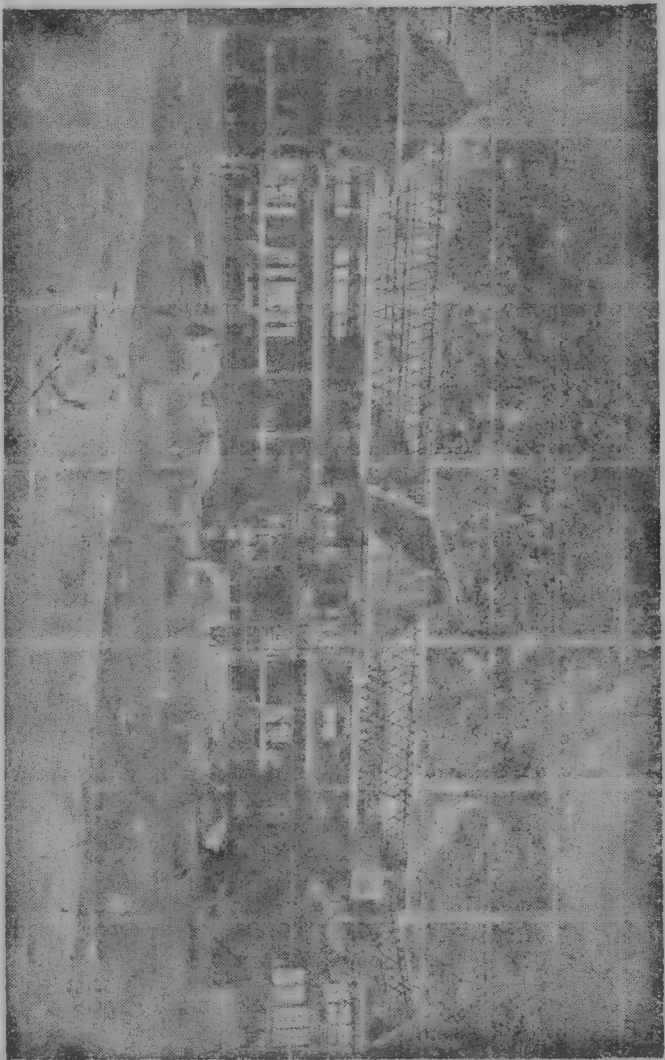
๒. ครั้งที่ ๒ งานกลางเดือน ๑๒ มีงาน ๕ วัน ๕ คืน

๓. ครั้งที่ ๓ งานตรุษจีน มี ๕ วัน ๕ คืน

งานนมัสการหลวงพ่อกครั้งแรกนั้น ตามตำนานกล่าวว่า ประชาชนพากันอาราธนาหลวงพ่อกขึ้นจากแม่น้ำแล้วอุเชิญมาประดิษฐานในพระอุโบสถจึงมีงานสมโภชถวาย ต่อแต่นั้นมาก็มีถวายหลวงพ่อกเป็นประจำทุกวัน งานนี้เริ่มแต่วันขึ้น ๔-๕ ค่ำ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๕ รวม ๓ วัน ๓ คืน มีมหาสพสมโภชตลอดงาน ถือกันว่าเป็นงานวันเกิดของหลวงพ่อก

งานเทศกาลนมัสการหลวงพ่อกกลางเดือน ๑๒ นั้นเริ่ม
มีตั้งแต่วันขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๒ วันนั้นเป็นวันทำพิธีเจริญ
พระพุทธมนต์เปิดงาน และปลุกเสกพระเครื่องรางของขลัง
ของหลวงพ่อ เสร็จแล้ว ทำพิธีเปิดงานในวันรุ่งขึ้น คือวัน
ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๑๒ ถึง วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ รวม
๕ วัน ๕ คืน งานกลางเดือน ๑๒ นี้ มีการแห่หลวงพ่อไป
ทางบกและทางน้ำ พร้อมทั้งมีการแข่งเรือทุกชนิดและมีงาน
สนุกสนานมากตลอดจนถึงศาลากลางจังหวัด

งานนมัสการหลวงพ่อครั้งที่ ๓ นั้น คือ ในเทศกาล
ตรุษจีน เริ่มตั้งแต่วัน ขิวอด ขิวเป่ ขิวชา ขิวสี่ ขิวโหว
รวม ๕ วัน ๕ คืน

โรงเรียนวชิรภัทร ๑๐.๐๐ กาลงกสร้าง ยาว ๘๐.๐๐ ต. กำกสร้าง

Luang Phor Buddhachulalongkornrajavidyalaya

Each fifth and twelfth month of the year thousands flock to the chapel of Sothorn Temple (above) to pay homage to the buddha image said by legend to have literally floated into the town.

ONCE UPON A TIME... during the colourful Ayudhya period of Thai history, villagers tilling rice paddies, and washing their clothes on the banks of the Bangpakong River in Chachoengsao province had the shock of their lives.

There, floating amidstream and glistening in the hot sun, were three Buddha images, each a different size.

The excited villagers flocked to the shallows of the river and hurled ropes into the current to try and snag the images and haul them to the bank.

They failed, and the images floated on down the river to separate and go three different ways.

The biggest image, the legend has it, turned up one day in the river at Barnlaem village, Samud Songkram province, where it was pulled ashore and housed in the Barnlaem Temple. The smallest image came to light in SAMUD Prakarn province, where it now stands in the Bang Plee Temple.

The third Buddha image, the most beautiful of the three and now named Luang

Phor Sothorn, emerged on the river in front of Sothorn Temple in Chachoengsao province.

The villagers again hurled ropes into the water to catch the image and haul it ashore---and again they failed.

It was not until they erected a spirit house and held a sacrificial ceremony in honour of the floating image that they succeeded in hauling it to the bank with a small rope, now considered sacred.

Since that day, the image has been housed in a chapel of Sothorn Temple, after which it is named, and the people of Chachoengsao province worship it as the product of a wonderful miracle.

Luang Phor Sothorn can be seen today; all it takes is a 78-kilometre trip by road east from Bangkok to Chachoengsao --- also known as Padrew --- or a trip by railway through 61 kilometres of rice-fields full of white and red lotuses to Magasan Railway Station, and then on by car.

The temple was formerly called Wat

Hong (Swan Temple).

Luang Phor Sothorn, six feet wide at the base and cast in the position of meditation, is one of the most beautiful Buddha images in Thailand.

Gilded with gold, it is a product of the Lanchang, or Laotian school of sculpture which is very popular in Luang Phrabang province and the country's Northeast.

It has been disputed for many years what kind of material the image is cast from under-

neath the gold. Some say it must be wood to support the legend of its being found in the river.

Others say the very miracle of its being, and its pure holiness made it float, not wood.

But no matter what its base is made of, the image is revered, and people come from all parts of Thailand each year to pay homage to it.

On the full-moon days of the fifth and 12th months of the year, celebrations are held in Chachoengsao to worship Luang Phor Sothorn. And it is a time when the Thai and Chinese schools of Buddhism get together, for both schools hold the same high level of respect for the image.

Parades are held on land and on the river. Chinese dramas compete for the pilgrims' attention with the Thai Chatri and Ramwong dances and music.

At night, the temple compound is a blaze of small lights ■ the celebrations continue.

合為三晝夜

三、農曆新年禮佛威會。因有鑑及每屆農曆春節，衆多虔誠之華僑善信，對佛祖之崇仰，進香膜拜，必較常時旺或萬倍，故在此以前越棧春本曾設有各種娛樂如潮劇、舞獅等節目，代昭隆慶，而主持威會之居士，尤其盡意款待各方前來之香客。但此項威會，迄經已停輟有十餘年之久，直至前年。佛曆二五〇三年之農曆春節，始告重斯恢復舉行，是次威會，特由王己三（王三）（譯音）何乃創君。聯同地方長官。東方酒業公司，華僑公會。護善社與各商民等所共同發起。稱為：越棧春佛祖春節常年禮佛威會。由何乃創君任威會安會主，茲為春節禮佛慶典之新紀元，故特規定威會，期為農曆正月初一起至初五日止，一連慶祝五晝夜，慶典儀式：恭迎佛祖車駕巡行市區。懸掛中泰國旗，中泰虔誠居士踴躍參加巡行隊伍，莊重嚴肅，秩序井然，佛祖車駕備有法水。由泰華高僧沿途為各界善信施洒祝福。威會中之娛樂節目如：潮劇，字家，電影等助興。參加威會之衆善信至形踴躍，綜計該次所得各界題捐善款，共為九萬餘銖，除開支費用約，二萬餘銖外，存淨之七萬餘銖，概撥充供為修建佛寺及亭榭之用。慶典委員會一致認為該次威會，因是初次創舉，難免缺點欠週，因此，冀望於今後能盡力促進與改善，藉慶典。而越棧春佛寺則希望春節禮佛威會，定為常年之禮佛威會。

林 汀 昌 校 正

數以萬計，香火之盛，誠為泰國中部之奇蹟盛典，茲將越拔在佛祖常年盛會慶典，規例為三次分列如下：

(一) 常年(佛誕)慶典，歷定於農曆六月十四日舉行至十六日止一連三晝夜

(二) 常年(耐願)盛會，歷定於農曆十月中旬即自十二日舉行至十六日止，一連五晝夜。

(三) 春節常年盛會，定於農曆(正月)新年初一日舉行，至初五日止一連五晝夜。

盛典之沿革

一、關於農曆五月中旬之禮佛盛典本已創自較捷其他盛會之前，但發源於何年代，則無從考據，其所說五月中旬的慶典，是發源於諸盛會之前，大概是認為，當年佛祖金身沿河漂泊至越拔在地區時，於五月十四日登岸供奉於越拔在寺而舉行之隆重慶典其儀式為：是日上午佛祖鑾駕出巡佛寺週圍，傍晚則由僧侶誦禱祝福，十五日添設齋僧，並舉巡燭浴佛祖，十六日為最後盛典，娛樂節目，計有潮劇，話劇，或茅家等助興，因此相沿。五月十四日至十六日始有一連三晝

夜之例俗慶典。

二、關於十月中旬之常年禮佛盛會，考據發源至今，已達六十餘年之悠長曆史，約始於佛曆二四三四年，創舉人是當時越梭吞話劇團之主持人昭坡瓊君，據說緣於佛曆二四三四年間，越梭吞一帶居民普遍發生饑荒，嚴重旱災，稻田整園農植枯萎失收，兼又發生時疫流行症，霍亂天花到處蔓延，人畜慘罹死亡的浩劫，居民迫得紛紛拋棄家園，遠徙遠方，避災他鄉，如有患病而不能逃避者，則祇有呻吟床第靜候死神之主宰，由於當時醫藥之缺乏及病魔之猖獗，本身就算僥倖未染，但其至親戚友也必難免被波及之虞，在此窮途絕路的情況下，居民衆生，還有何物值得超越仰賴於吾佛，因此，紛向佛祖祈求庇佑，佛光普照，渡苦萬民，有些向佛祖祈求靈藥，如燭肩水永或供奉佛前之鮮花，用為飲喝擦搽，有些則在佛前許願，候靈驗痊癒後貼金，或演劇等娛樂酬典，泰籍居民大多數許願宇家話劇，至於華籍居民，則照例許願潮劇，鑼鼓舞獅等。居民經過此次虔誠祈求許願後，神聖至上，靈顯無違之吾佛，終於顯示慈悲奇蹟，浩浩蒼天普降甘霖甘露，雨水均勻，甚民欣躍，大地回春，一時各種時疫災疾，歛跡雲消，衆生平安如常，因此居民便聯合酬神慶典，創設禮佛盛會，隆重舉行慶祝，而乃瓊所主持的梭吞藝團，却是當時最具規模之藝團，因此，大家便不約而同一致和昭坡瓊協力合作，創定盛會日期於十月中旬之十四日舉行，因彼此咸認為正值莊稼豐滿，田園倉阜之季節。十四日佛祖鑾駕巡行市區，十五日沿巡行水邊十六日舉行巡謁浴佛禮，依以前俗例，禮佛程序僅定為昇三天便功德圓滿，迨至佛曆二四九四年另增加二天，即提前自十二日及十三日起舉行

廉」同為吞武里王朝初期之事，但此說可靠與否，則有待于關心這件歷史檔案的人去加以考證了。

還有一種古誌則謂，有三尊合金的佛像，沿挽巴功河漂流，經巴真武里府，後來在北柳府屬的三巴囤區浮起，為該地居民發現，使用麻繩把三尊佛像縛住，企圖協力拉其上岸，但結果却白費心機，無論如何都不能達成願望。

經此，其中較大的一尊，則順流而下，一直漂流到披功府的萬廉區浮起，為該地居民協力拉起，供奉於越萬廉。其中最小的一尊，則漂流到北挽府屬挽拉的小河中浮起，居民恭迎至越挽披中供奉。居中鑿址被吞，則在越梭吞前浮起，居民曾協力設法拉住，但無論如何努力，都無法拉其上岸，直至一位得術師舉起祭臺，做了一番禱告的儀式後，把符紗掛在佛祖的手上，這樣才能輕易地把佛祖牽引上岸來，恭迎供在佛殿的壇上，直至如今。

梭吞佛祖金身為入定像，高壹公尺九十八公分，雙膝間闊壹公尺六十五公分。從整金的外形觀察，是屬於潮滄區域的式樣，這三尊一般叫做「促觀佛」，盛行于寮國舊京老勃拉邦及泰國的東北地區。但那深藏在裏面的原像，究是何種物質製造的呢？迄今還無定論，一部份推測是木雕的。理由是：非木雕的如何能在水中漂浮呢。有些則說是石刻的，所引的理由是：如屬木質能從水中漂浮來，本屬尋常的事，現在是石刻的，則顯出佛祖的神奇了。若照古誌中所記載的，則是混合金屬所鑄造成的，這樣議論紛紛莫衷一是。

拉瑪五世皇陛下于佛曆二四五一年駕幸北柳府後，**■**于陛下封授各佛祖的意見，茲節錄御書札如下：

「回來駐蹕越拔吞，公摩聖喃隆對這的命名認為是耶輸陀羅」的訛傳，並認該寺是大王朝的君主松勒拍母隆皆洛納在出征高棉回來時敕建的，但對這種意見，朕還很懷疑，殿內的幾尊佛像都是用紅土造的，最靈驗的大概是居中的一尊，從膝部至腰際倒好看得像昔吞佛，但上部却走樣了，這大概是有關於塑匠的技術問題，佛說是從水上漂來的，大概不錯，因為紅土造的**■**像，一定不是本地造出來的」。

關於拔吞佛祖的靈驗和神通奇蹟，有無數的傳說，全部都神奇得不可思議，要說一時也說不盡，如果你有興趣要週知它的詳細情形，請你到北柳府向一般熟悉這些故事的人詢問去，如果你要兼得遊玩的趣味和關於拔吞佛祖的智識，最好請你在農曆十月十二日至十六日正在那裏有佛祖聖駕遊行的常年盛典時去遊玩，這五晝夜的勝會，有聖駕的水陸巡行和種種的娛樂節目，那時十方善信踴躍參加，整個會場人山人海，每一個人的心裏都有一個共同的尊崇目標：鑒拔拔吞。我希望由這千萬顆心匯成一股堅強的洪流，去實踐諸惡不作，衆善奉行，自淨其心的種種佛陀教義，使這染染世界變成人間淨土，使我們對拔吞佛祖的崇拜更有意義的認識。

由於越拔吞佛祖之威赫神聖，庇佑萬民，故每日前往膜拜之善男信女，絡繹不絕於途，其每逢佳節或週日，各界虔誠香客更踴躍見旺威於常時，禮佛感會之期，膜拜之善男信女

梭吞佛祖史略

在北柳府直轄縣那蘭區，距離府治西南約二公里的地方，有一塊已功河，蜿蜒曲折地流過青腴的農田和整園，就在這段河流的北岸，屹立著一簇巍峨瑰麗的越梭吞佛寺，那建築得富麗堂皇的佛殿頂上，裝飾著彩色的玻璃瓦，在陽光下閃耀著璀璨的光彩，掩映在附近的蒼鬱椰林裏，美麗極了，真不愧是中都的一所名刹，就在這裡，供奉著一尊遐邇聞名的梭吞佛祖，佛祖的金身，塑造得慈悲肅穆，細觀，同時，佛祖還有許多不可思議的靈應和事蹟，所以能得全國各地人民的虔誠崇敬，每天都有無數的人前來膜拜，終年香火旺盛。

梭吞佛祖通常稱為「聖梭梭吞」，關於佛祖最初的史實，則早已遺失，無可考據，現在一般都只能憑著歷代相沿傳說來作簡略的史實而已。

根據藝術廳編纂的「暹北柳府指南」的記載，越梭吞佛寺其原名為（越鳳）（*Yue Feng*）是建築於大城王朝的末期，然越鳳名稱的由來，最初越梭吞佛寺前，豎立有一支高大的木樺，樺頂上裝置有一隻金鳳（是銅製的），大概越鳳是取此為標誌而稱之，後來此鳳被風吹落而墜地，祇存空頂的木樺，越方認為鳳隄是個好兆而不再昇，但用布製成一面佛旗以代替金鳳昇上樺頂。因此鳳的名稱便被改為「越梭連」（*Yue Suan*），「梭連」即木樺之意，通字即是旗也。越連即是旗樺之意。後來旗樺又被僧侶劃分成數節，人們認為又是好兆，再將越連的名稱改為梭斷（斷即折斷之意也）。由於年代悠久，原

址早已被洪水沖清，所以現在才沒有一些免建築物遺留下來，殘斷的名稱亦之消逝。嗣後人們再它的名（*Suan*）（*Suan*）（*Suan*）。當佛曆二五一年拉瑪五世皇陛下駕幸北柳府時，有聖諭給當時尚是太子的拉瑪六世皇，聖諭裏還御題寺名為「越梭吞」（*Yue Suan*）至於改為「越梭吞」（*Yue Suan*）大概還是拉瑪六世皇登極後的事吧。但一時還找不到關於正式改名日期的文獻。不過在佛曆二四五八年時，僧王公摩丕耶哇梁拉然哇羅洛，為着僧務巡幸北柳府時，曾至該寺，並對該寺的命名曾細加考察，認為這命名的人，一定是一位飽學之儒，因為「得」（*Yue*）「梭吞」（*Suan*）這幾個字，不但字音很動聽而且含義亦很深長。

梭吞佛祖於何時始供奉於該寺，則無人能找到正史，加以證實，憑一般口頭傳說，則認為與該功府的「聖梭梭

贊助人：

第二軍軍長乃吉，是哇拉中將
經濟部常務次長乃庵達，真打甲暖中將

許仁義 泰豐銀行董事經理

蘇根 軍人銀行總經理

丘細見 沙功沙他北公司董事長

太平洋電器工程有限公司董事坤永信，亮成

楊錫坤 泰商銀行董事經理

沈益三 泰商銀行三攀喃分行董事經理

太平洋電器工程 乃沙旺，曾他頒
有限公司副經理

娛樂節目：

潮劇：老正天香與老賽桃源演對台戲

字家：通羅，班素旺對坤平，律巴真

此外尚有「喃達」和電影等助興節目，本勝

會全部動態將由廣播電台播送。獻佛誕花及金

寶供應處：僅有設於本佛寺院前之亭內一處。

勝會場擺設攤位，有意租賃者可向本委員會接

洽。

歡迎各界善信參加恭鑄佛像盛典

北柳越梭通(哇拉喃哇拉威限)佛曆二五〇六年度春節常年禮佛勝會：自元月廿四日至廿九日一連六天(農曆十二月廿九至正月初五)。

元月廿五日(正月初一)舉行陸路迎佛大遊行，本佛寺斯次勝會，並舉行恭鑄鑒抱星納佛像九百九十尊，像身大自三寸至十二寸，並定於佛曆二五〇六年元月廿六日上午十時卅分舉行鑄金鑄佛禮，誠為首次創舉，各界善信有意請同供奉者，可於勝會之前，逕向越梭通勝會委員會。或泰國太平洋電器工程有限公司：曼谷碧武里路叻他威四角門牌四八六之十一號電話：五九四六〇 (บริษัท ปานาโซนิคประเทศไทย จำกัด (มหาชน) ถนน งามวิจิตร 486/11 ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10330) 接洽。

勝會委員會名表：

- 主席：何乃創 太平洋電機工程(泰國電機部)有限公司董事總經理
副主席：李真華 榮發成(復記)金行主人
委員兼秘書：沙永，巴允是里
委員兼秘書助理：乃仙立，叻差旺
委員：林汀昌 北柳華僑公會主席

ตำรายาวิเศษ

ตำรายานี้ได้มาแต่เมืองพิษณุโลก มีใจความว่า
พระยาฤๅษีได้ให้ไว้ให้เป็นทานแก่ สมณพราหมณ์ และ
ชายหญิงเพื่อได้บำบัดโรค ถ้าผู้ใดได้รับตำรายานี้ไว้
ให้บอกกันต่อๆ ไปจะได้เอาวิเศษรักษาภัย ถ้าเอาตำรายา
นี้ไว้ไม่เชื่อถือแล้วจะตกไปนรก

ตำรายานี้ ชื่อว่า สมเด็จพระเอกปราชญ์มอ ถ้าเห็น
งอกของบาดแผลหรืออยู่ที่ใด อย่าเดินเหยียบย่ำข้ามเลย
ถ้าเป็นงอกปลาหมึกหรือมีกลิ่นเหม็นลายอย่างใด คือ

๑. ถ้าเจ็บตา ให้นำขี้เถ้าให้เอาขี้เถ้าหมักปลาหมึกกับ
ขี้เถ้า เอนาหมักแล้วล้าง
๒. ถ้าเป็นเห็บข่าเห็บแมลงให้เอาขี้เถ้าหมักปลา
หมึกตำพอกหรือใช้ขี้เถ้าล้าง
๓. ถ้าเจ็บเท้า ให้เอาขี้เถ้าหมักปลาหมึกกับขี้เถ้า
ล้าง
๔. ถ้าเป็นฝีบวมขึ้น ให้เอาขี้เถ้าหมักปลาหมึกกับขี้เถ้า
ล้าง

๕. ถ้าเป็นโรคสดวงงอกให้เอาต้นเหงือกปลาหมอกับขมิ้น
อ้อยดำป่นกับน้ำมันหรือน้ำมันตทา หายแล.
๖. ถ้าเป็นไขหนาวสันหลังตัว ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอ
กับขิงต้มป่นกันแล้วกินหายแล.
๗. ถ้าเป็นหูดหน้าตาโต ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอดำเข้า
กับน้ำกิน แล้วเอาใบส้มบอยต้มอาบหายแล.
๘. ถ้าเจ็บหลังเจ็บบนเอวให้ เอาต้น เหงือกปลาหมอ กับ
ชะเอมเทศทำเป็นผงละลายน้ำผึ้งกินหายแล.
๙. ถ้าเป็นโรคสดวงแห้ง หรือฝีในท้อง และซุบผอม
เหลืองทั้งตัว ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอดำเป็นผง
ละลายน้ำผึ้งกินวันหายแล.
๑๐. ถ้าเป็นโรคสดวงตันมอดายให้ร้อนทั้งตัว และให้
เวียนศีรษะตามืดเจ็บทั่วตัว และตัวนั้นแห้งซอว่า
ลัมเพชรมาต ๓๘ จำพวก ให้เอาต้นเหงือกปลา
หมอกับเปลือกมะยมเสมอกัน เอาเกลือนิดหนึ่ง
หามา ๓ คำ เบย ๓ ตัว วางบนปากหม้อเอาฟืน
๓๐ ต้นต้ม ถ้าเดือดแล้วให้อดใจยกลง เวลากิน
ให้อดใจกินหายแล.

๑๑. ถ้าจะให้เจริญอายุ ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอ ๒ ส่วน พริกไทย ๑ ส่วน ตำเป็นผงละลายน้ำผึ้งกิน
 ทุกวัน ถ้ากินได้เดือนหนึ่งโรคไม่มีและมีสติปัญญา
 ถ้ากินสองเดือนคนชอบมาก ถ้ากินได้หนึ่งเดือนถึง
 สองเดือน รีดสัสดวงสืบสองจำพวกไม่มีเลย ถ้ากิน
 ได้สี่เดือนลมสืบสองจำพวกไม่มีเลย แลตาแดงดัง
 ครุฑ หูได้ยินเสียงราชสีห์ ถ้ากินถึงห้าเดือนโรค
 ในกายไม่มีเลย ถ้ากินถึงหกเดือนเดินได้วันละ
 โยชน์ไม่เหน็ดเหนื่อย ถ้ากินถึงเจ็ดเดือนสเนอเลอด
 ดี ถ้ากินถึงแปดเดือนเสียงเหมือนนกการะเวก ถ้า
 กินถึงเก้าเดือนคมหอกดาบแทงฟันไม่เข้าเลย ต้น
 เหงือกปลานมคุณหนักหนา เปรียบเหมือนยาทิพย์
 กว่าใด ถ้ากินอาหารและสิ่งใด ๆ เข้าไม่มีโทษเลย
๑๒. ถ้าเป็นมะเร็งทั่วตัว ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอพริก
 ไทยหนึ่ง ตัปรัหนึ่ง ตำปนกันละลายน้ำร้อนกิน
 หายแล.

๑๓. ถ้าเจ็บหัวสรรพางค์กาย ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอ
ตำเอาน้ำทาหายแล.
๑๔. ถ้าข้างแกง กระบอชน ลลตจากที่สูง หรือต้อง
คมอาวุธทั้งหลายกิด ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอตำ
ทาที่แผลหายแล.
๑๕. ถ้าเป็นผรุสวาทและล้าคอกิด ให้เอาต้นเหงือกปลา
หมอ ขมิ้น้อยยหึ่ง แล้วเอาน้ำมันงากับมูตเคล้า
กับยาทาหายแล.
๑๖. ถ้าเป็นผนแดงคันขึ้นมาเกาจนไม่รู้ตัวเจ็บ หรือเป็น
หูหนาดำโศ ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอมาทำกิน
แล้วเอาน้ำมาต้มกับใบส้มบอยอาบหายแล.
๑๗. ถ้าหญิงระดูขาดหรือโลหิตแห้ง ตั้งแต่หนึ่งเดือน
ถึงสองเดือนกิด แลให้เจ็บผอมเหลืองสรรพางค์
กาย ให้เอาต้นเหงือกปลาหมอดำเป็นผงละลาย
น้ำมันงาหรือน้ำฝักไถ่กินทุกวันไป โรคนี้หายแล.
๑๘. ถ้าเป็นลมจับ ให้เอาเหงือกปลาหมอหนึ่งส่วนพริก
ไทยสองส่วน ตำเป็นผงละลายน้ำร้อนกินแล้วลม
แปรจ้ำพวกหายแล.

๑๕. ถ้าเป็นมะเร็งบ้างท้องให้ลงจนตัวเหลือง ให้เอา
 ต้นเหงอกปลาหมอหนึ่ง กระจายหนึ่ง มะคำไก่
 หนึ่ง สมอทองสองหนึ่ง ต้มกินหายแล
๑๖. ถ้าหนาม็ดตามัว ให้เอาต้นเหงอกปลาหมอหนึ่ง
 กระจายทั้งสองหนึ่ง แสมสาหนึ่ง ใบทอง
 หลวงใบมนหนึ่ง บรเพ็ดหนึ่ง เจตมูลเพลิงหนึ่ง
 ยานเอาเสมอภาคตำปดกระหม่อมแล้วเอาเหล็กเผา
 ไฟร้อนมาวางทับเหนือยาทับคณินหายแล.

หมายเหตุ - ต้นเหงอกปลาหมอเอาทั้งห้า คือ
 ราก โคน ทั้งต้น ทั้งใบ ลูกดอก
 นำมาล้างน้ำให้สะอาดแล้วจึงใช้

“โรงเรียนวัดโสมนัสราชวรวิหาร”

กำลังก่อสร้างใกล้จะเสร็จแล้ว

